

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

Scenariusz lekcji 10

1. **Temat:** *Pierwsze zajęcia*
2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut
3. **Cele lekcji:**

Uczestnik/uczestniczka:

- a. powtarza rzeczowniki w liczbie pojedynczej i mnogiej;
- b. poznaje rodzaje rzeczowników w liczbie pojedynczej i mnogiej.

4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania

5. **Środki dydaktyczne:**

- a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
- b. karty pracy do scenariusza 10 (załącznik 10.1);
- c. film wideo pod tytułem *Pierwsze zajęcia*
- d. tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 10.2)

6. **Przebieg lekcji:**

- a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczestników i uczestniczek)

Nauczyciel zwraca się do każdego uczestnika witając się z nim w PJM

Nauczyciel podaje temat lekcji

- b) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)

Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Pierwsze zajęcia*

Nauczyciel daje uczestnikom tekst opowiadania i prosi ich o przeczytanie. Pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.

Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadanie dla uczestników jest następujące: *Gdzie była Artystka? Co robił tłumacz? Co mówił wykładowca/prowadzący?*

Omówienie na forum.

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel prosi uczestników o przeczytanie punktu 1 i 2 z karty pracy.

Nauczyciel wyjaśnia, że w języku polskim rzeczowniki w liczbie pojedynczej mają trzy rodzaje: męski — TEN, żeński — TA, nijaki — TO. Natomiast w liczbie mnogiej są dwa rodzaje: niemęskoosobowy — TE, męskoosobowy — CI.

W polskim języku migowym rzeczowniki rodzaje w liczbie pojedynczej i mnogiej są zwykłymi wskazami, to jest zwykłym wskazywaniem na różne przedmioty (patrz: **Wskazówki dla nauczyciela**).

Następnie nauczyciel prosi uczestników o przeczytanie punktu karty pracy nr 3 i 4. Pyta uczestników, czy tabelka jest dla nich zrozumiała — w razie wątpliwości czy potrzeby uczestników nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe słowa lub podaje różne przykłady.

Nauczyciel prosi uczestników o uzupełnienie pozostałych punktów karty pracy.

Uczestnicy wypełniają karty pracy. Mogą to zrobić samodzielnie lub w parach. Kontrola poprawności odbywa się na forum.

c) część końcowa (refleksja własna uczestników i uczestniczek)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem „czego się dziś nauczyliście” — co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Wskazówki dla nauczyciela

W polskim języku migowym zaimki wskazujące w liczbie pojedynczej i mnogiej — ten; ta; to, ci, te są zwykłym wskazem, który w PJM nie uwzględnia kategorii rodzaju, dlatego nauczyciel będzie musiał pamiętać, aby wyraźnie wymawiał słowa przy miganiu wskazów TEN, TA, TO, (w liczbie pojedynczej będą to pojedyncze i proste wskazy określające jeden punkt w przestrzeni) CI, TE (w liczbie mnogiej będą to wskazy obejmujące jakąś określoną przestrzeń) w trakcie wyjaśniania zagadnień gramatycznych w języku polskim.

Przykład:

- liczba pojedyncza: TEN KOMPUTER, TA LALKA, TO DZIECKO
- liczba mnoga: CI CHŁOPCY, TE DZIEWCZYNKI (wskazując na chłopców lub dziewczynki wykonujemy okrężny ruch w przestrzeni)

Załączniki:

- załącznik 10.1: karta pracy
- załącznik 10.2: tekst opowiadania *Pierwsze zajęcia*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

10.1 Karta pracy

1. Jakie są rodzaje rzeczowników w liczbie pojedynczej?

W liczbie pojedynczej mamy trzy rodzaje:

- męski - ten;
- żeński - ta;
- nijaki - to.

Przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej:

- ten - chłopiec, plecak, kwiat;
- ta - lampa, książka, drukarka;
- to - auto, muzeum, zdjęcie

2. Jakie są rodzaje rzeczowników w liczbie mnogiej?

W liczbie mnogiej mamy dwa rodzaje:

- męskoosobowy - ci;
- niemęskoosobowy - te.

Przykłady rzeczowników w liczbie mnogiej:

- te dziewczynki, lampy, auta;
- ci chłopcy, kucharze, uczniowie

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

3. Zapamiętaj!

TEN	TA	TO
zakończone na spółgłoskę	zakończone na samogłoskę a	zakończone na samogłoski: e, ę, o, um
przykłady: pies, fotel, krem, długopis	przykłady: mama, noga, galaretką	przykłady: zdjęcie, dziecię, auto, muzeum
wyjątki: artysta, kierowca, myśliwy	wyjątki: mysz, wieś, sędzia	wyjątki: salami

4. Zapamiętaj!

CI	TE
męskoosobowy przykłady: chłopcy, kucharze, nauczyciele	niemęskoosobowy przykłady: kobiety, koty, poduszki, kredki, babcie

5. Jaki to rodzaj rzeczownika w liczbie pojedynczej?

Auto – rodzaj.....

Samochód – rodzaj.....

Książka – rodzaj.....

Komputer – rodzaj .....

Język **P**olski?
Język **M**ój?
TAK!

6. Podaj przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej:

.....
.....
.....
.....
.....

7. Jaki to rodzaj rzeczownika w liczbie mnogiej?

Chłopcy — rodzaj .....

Kwiaty — rodzaj .....

Telefony — rodzaj .....

Panowie — rodzaj .....

8. Podaj przykłady rzeczowników w liczbie pojedynczej:

.....
.....
.....
.....
.....

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
TAK!

9. Wypisz wszystkie rzeczowniki z tekstu opowiadania o Artystce i napisz, jaki to rodzaj w liczbie pojedynczej lub rodzaj w liczbie mnogiej:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

10.2 Tekst opowiadania *Pierwsze zajęcia*

Tłumaczka PJM siedzi koło Artystki, plecami do prowadzącego.

- Dzisiaj są pierwsze zajęcia z rysunku! Będziemy wprowadzać Was w nowy wspaniały świat! Czy wiecie czym jest ekspresja? Tak! To będziemy robić na tych zajęciach! Będziemy mieli ekspresję, ale na papierze! Popatrzcie, tu jest cała galeria obrazów studentów. Macie już przybory? Podaję Wam listę przyborów — miga tłumaczka tłumacząc słowa prowadzącego.

Prowadzący rozdaje listę z przyborami studentom.

Artystka kątem oka widzi, że potrzebne przybory to:

- ołówki o różnej twardości
- nożyk techniczny
- gumka chlebowa
- papier o wysokiej gramaturze
- teczka rysunkowa
- sztaluga
- pędzle
- płótno.